

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ և ԲԱԶՄԱԲԱԿԱՆ

❧ 20 ԳՆ.ԴՆ. 20 ❧

շար կը դռնէնք, վառն զի ուսուցիչը,
մասնաւոր խոջամիտ ուսուցիչը ատկէ
վեր, շատ վեր ուրիշ պարտականութիւն-
ներ ունի որոշել զրոյս կը խորհի, կը խո-
կայ եւ կը չարչարէ իր միտքն ու ուղեգրը.
«Շատ է աւտրին չարիքը» :

Եւ մտածել թէ ուսուցիչ ճիշդ այս ցան-
ցաւորութիւնը պահանջել է որ իր զա-
ւարթործի չստանձամ Թաղական կամ
Հոգաբարձուն Խորհրդական կողմէ, ան-
տես ընկողն ուրիշ աճէն ընտիր ճիւղե-
րէ արժանաւորութիւն, ու հոն ահա
աղէտ է ապօրին ուսուցիչը իր ստղծող
միջոցներէն իր զիպիւն յերթ խաղա-
ցուն: Է՛ն, ի՛նչ կ'ըսեմ, ի՛նչ խնայանք ու-
նին այս երանկոյններն ալ, եթէ մենք
զանքներն երես չտանին, ուր-ք չէք տեսած
արթեւք—միշտ զայս պատահում է դժբախ-
տաբար—սպառ մը հոգաբարձաները որմբը
կիրքի մը նամար տարածամ կամ զկապ-
ժամ իր հրածարքներն կարող տեսչութիւն-
նր անտոյ տեղ իր բերին իր նախեցներն ո՛ր
թէ միշտն արդէն պայտօնել վրայ զգտնող
ստիպիր ուսուցչներն իրենց չստանալ
զստարակապորտ մը, խալազող մը, կամ
սիրացող մը եւայլն, «ստանալ ալ մեր զքեզ
մը իր ընկնիսն, այս ստոր ալ տատնի թող
երթայ նայուք, միշտեւ երբ սա վարձա-
ւանկերուն բերին հոտը պիտի քանդեն,
բանդի» Ի՞նչախտաբար այս կարգի ղեկը-
քներ ո՛ր երեսակայորութեան ճնշուած եւ ու-
նի անցկանք իր վերաորերին, այլ անտեղ
ժամանակակից եւն մեղի եւ մնըք միշտ
իր հանդիպողքն անտոյ աճէն աստեւ, մեր
ամէն զայլերուն տակուէ:

Q.

Տի.

Հիմա ըսե՛ք նայե՛ր, ուսուցիչներին դատ մը դատապարտե՛ր նմանորոտիկ ան-
նախանձելի կայտովեան մը մէջ կը դրա-
նուի, եւ ինչպէս հետուն երթնանք. ու-
սուցչութեան որով դատապարտ մըն ալ
կա՛նայ—այսինքն. դատաւորները—որոնք իսկ
պատ զի՛րմ են այս անկողի բարեգեղանե-
րին, եւ արդարեւ պիտի ըսեն ալ վարա-
ժապուտ—ընդադատողները. «Հարգաւ. ա-
նանոր պայտշներն են, անորք էնչ զի-
տնէ վարժարանին մէջ անցած դարձածը,
անորք հաղիք ըստի՛ր ժամ եւ ինան
վարժարանին մէջ.» Այս վերջիններն ալ
անապարտելի կ'ընեն որ եւ իրենց անկախ
զի՛րքն կատարելով զխաղաղութեանը պի-
տի կրկնեն. «Հապա», մնը էնչ զիտնըք
վարժարանին երեքին եւ ընդհատուր զի-
ձակը, մնըք չո՛ն չարախօսութեան ըստ
ի՛ր ժամ ունըքը դատախառնութեան եւ
դատախօսին տալով զիտնըքը, մնըք ի՛նչ
եւ խառնութիւն առանկ ընանքու.» Եւ
յանցանքը—եթի՛ք երեքը յանցանքը մը կայ
կայապէս. ի՛ր ընտանդութի միտս ուսու-
չիչներուն վրայ, որոնք մինչեւ երբեքուն
պիտը յայտնեցելով, ուղեղներն պատուելչե-
լետոյ, պատասխանատուն կը դառնան
տա՛մակ մը անկարգութիւններու. որոնց
մէջ ժառը անշոյշ եւ իմաստով հոգարա-
ձուներու. ի՛նչպէս ինչպատումին մէջ մի-
այն ծնունդ տուած է, եւ պատուաբար ու
խղճճամիտ ուսուցչին պատիւը կ'աղարտը
անհեղադ մը վարժարանին եւ ուսուցչական
մարմնին շուրջը զի նիւթերն շա՛տեւ զայ-
նախկանս զրոյցներու ցոյց մը ուրիշ
անկարելի կ'ըլլայ արժի՛կ եւ ոչ իսկ զբը-
մարդկական ունեթով... Եւ ուսուցչի
կիտայ, ուսուցչի՛նք կ'ընայ... եւ սա-
կայն յեր պիտուել անորոտ տարբար

Հայտնի է նկատի առնելը անգամ մեր առ մասնավոր գործարաններու ուսուցիչները, հոս խնդրել առել տարերի կերպարանք մը սկսել առնել. հոն առելից յայտնի եւ առելի պայծառ պիտի ջրհանայ տալին ինչ միւր աղբերուս, ուրեմն ալ գտար պիտի լլայլ մեզի կրկն զտառապարհներու բաժնիք ուսուցչական մարմինը, առելի ուր իրար կը պայծառնեն. համար իրար քաղաքիք ուսուցչի իր պայծառին մէջ ունեցած դիրքը ու իրարմէ առնելու նկատ

Իսկ ինչ խնդիրներ առկա են, որ իբր պատճառներ են կը կանգնեցնէ իրենց կատարողական տեղէն, անպարզ կեցած են, նշաւած են ըրի իրարու խորտիւր բացընկոյ՝

Այդ փաստաւոր վիճարար ցպիտի ըլ՝ լար թերեւս, եւ Մալոյ նոյն իսկ կը պատճառատուէր, որ բոլորեանքու աւելորդացաւ, տակաւն վտիւրը փաթատուել, երբ նոր անձ մը ներս մտաւ. Վերջեջով կոմսն էր, ապաշխարեցող պարս. որ աշգին ապէն արդարեւոր տեսարանին յուզումն եւ միւս կողմէ նշաւած ակի մը մարդող շէնարարու-

—Պարոններ՛ր, աղատ էք, ըստ բարե-
կրթ չեղածով մը։ Ձեմ կրնար ինքզինքս
դրկել ձեզի պէս հակառակորդներու հետ
կռուելու միտքէն։

(Շարունակելի)

միայն Վաստիար ըստինի մէջ՝ ընդհանրապէս
կողան նախակրթարաններէ, թէեւ. ոմանք
ըլլան ինքնօգնութիւնի դարպասացած կամ
նախկան յարմարութիւնով օժտուած՝ ու
սուցչական բազմապահանջ պարտօնին։
Շատերուն աչքը կը մատնէ թէ ուսուցիչ
չեն կրնար ըլլալ՝ բառին լայն առումով,

լուխը ծածկելով արիւննաթափաւ վերակ
ներուն մէջ :

Լըկոէլլոյի խումբը կարգաւ շարուած
էր սենեակին երկու կողմը : Ֆիւլպէր,
աօրճանախը ձեռքին մէջ կը ուստիւր եւ
իր անողորք դէմքին տակ ծածկել կ'ուզէր

իր ամօթին ու նուաստացումը։ Բայց իր բացառաբար նայածքը կը մասնին իր ներքին կատարգութիւնը։

—Եւրա տէ՛ք, պարոն, հրամայեց Թիպլերս, իր ատրճանակը բարձրացնելով դանդաղօրէն։

Ֆիլպլերս իր զէնքը ուղղեց Թիպլերսի

կուրծքին ուղղութեամբ: Պահ մը հանդի-
սաւոր լուռութիւն մը տրեց, երբ Լօրան
կը հրաքիչէ զեւթով զկը հանելով՝ նոյ-
նա՛նք մը նետեց երկու հակառակորդնե-
րուն վրայ, բայց զզացած սարսափէն
զողոթոյն, երկու- ձեռքերովը ծածկեց
կէ- ինքնը:

—Կրակ է բռնվել, գոչեց թիպուկը։
Կրկնակ պայթում մը լսուեցաւ։ Դա-
տարկապոտորը կանգուն մնաց, իսկ Ֆիւլ-
պէր դանդաչեց, յետոյ ծանր զանգուածի
մը պէս մար ինկաւ։

սի մարդոց վախուստը, որոնք պիտի
կրնային կծիկը դնել հոնիկ, եթէ պատա-
հած չըլլար Թիպլուսի եւ Յիւլպէրի մի-
ջեւ տեղի ունեցած միջադէպը, որ ա-
ւագահներուն վրայ հասնելուն պատճա-
հաւ իր

Եկին մարբրդին սեռնակին ու ամեն կողմից
դրամով: Նրինսին չբայանալու հետզհետա
լը սկզբունէր թիպիսին մարդը շուրջ
Անտիլ, ազգը մահ մը կը սպասուր
նոյնը
Թիպիսին ամէնէն առնուր կայանը հը
սոցիալիս ու դատան աշխրոլ: Երկուսն
կը սկսին խօսիլ իրար հետ: Երկուսն

Քբին մեջ առաջին անգամը ըլլալով կ'վախնար մահուընէ։ Ո՞վ պիտի ստանձնէր Լորանսի վրիկութեան դործը, իր մահուընէն յետոյ, խեղճ կիկը նուազած ինկած էր իր ամուսնոյն անկողնոյն վրայ։

Ասոյ առաջին անգամը ներս մտած է անկողնէն արտաքինը։

իր մարդոց գլուխը անցած էր, աւազակ
իր սարուն մէջ՝ դէպք իբր ասեկութիւն
իր մօրը ու Մարկանիքի բարեկամին նը
կատամբը՝ Մալօ յառաջացաւ դէպ ի վոր
բիկ խուճըը, գոչելով:

Այս խոսքերը ընկելն յետոյ, Զիւղպէր
առանց վազկելու իր արտաւանդութիւնները,
առանց չարժուծ մը ընկելու եւ դիւրքը
խախտելու, նորէն դանդաղեց եւ աստիճան-
կամաձին վրայ ինկաւ, որ արեւնոց ողորդ-
ութեամբ էր: Աւագակները ասպնահար այդ

դիակին խօսքերուն առջև, որ իրը պատ-
նէջ մը կը կանգնէր իրնոյ կատարութեան
առջև, անչարժ կեցած էին, նաշուած բոլ
իրարու խորհուրդը հարցնելով։

Այդ վարանումը իրականար չպիտի ըլ-
լար ինքեւս, եւ Մալօ նոյն իսկ կը պատ-
ժատուէր իր ընկերներուն աւելորդ ապաշ-

առկում վախճող փարսանդու, երբ նոր
անձն մը ներս մտաւ։ Վէրհէօյլ կոմսն էր,
առնա՛նք իմ զօրքը պետաւ։ Իր աչքին առջեւ
պարզուող տեսարանն յազդած եւ միւս
կողմէ հրապած ափ մը մարդոց զմայաբու-
թեան վրայ, կարեկցութիւնն զգաց իր հո-
գին եւ յառաճանալով Թրպիւրեան մարդոց

կողմը .
— Պարոններ , աղաւ էք , ըսաւ բարե-
կիրթ չեղատմը . Ձեմ կրնար ինքզինքս
դրկել ձեզի պէս հակառակորդներու հետ
կռուելու փառքէն :
(Շարունակելի)

ուած պատուի, յարգանքի եւ ձեռննա- ստութեան անարժանեցերու տարբերութեան չարտաթիւրները Այս կերպով Ա. դասա- կարգը կը կազմեն մնայուն ուսուցիչնե- րը, ըլլան անոնք անօրոն-ուսուցիչ կամ դաստիարակ-ուսուցիչ, վերջապէս ա- նոնք որոնք մնայուն կերպով կը պա- տնապարեն վարժարանի մը մէջ Բ. դասակարգը կը կազմեն զարթոյտ վարժարանի մը մէջ այնչափ արար դաս- ստասութիւն ընող ուսուցիչները, իսկ Գ. դասակարգը կը կազմեն այն ուսուցիչները որոնք այնչափ կամ մնայուն կերպով կը պատնասարեն մաս- նաւոր վարժարանի մը մէջ Արդ, Բ. եւ Գ. դասակարգին պատկանող ուսուցիչ- ները՝ բազմաթիւ անալիզներուն, ա-ւելի բազմաթիւ են, անոնց վրայ քիչ չափ կը ջոյանայ ուսուցչութեան արժանապա- տութիւնը եւ վարժարանի պատշտին աւելի կամ նոյնազ լինելուն ու վնե- մութիւնը պատճառ. . . պատճառը մա- նուին անոնց զիւրեք եւ ոչ որ դժուարու- թիւն պիտի կրէ զայն գտնելու, այնքան ցայտուն եւ բացառիկ է ան. իսկ առա- ջիւնները-խնդիրները-միշտ ընդադադարու- ները, միշտ մեղադրութեան մը միշտ լքուածները եղած են Անաստարակ կա- րող թէ անկարող, պիտի մնան ազէւ, ցորայի տեւէ այս շարքովը գործարար- թիւնն ուսուցչութեան անկողնը մեր կըր- թական գործունէութեան յոյժ կարմա- կերպութեան մէջ պէտք է փնտռել Ար- ղարին, ինչու. այնչափ-դաստատու- ներ եւ մասնաւոր վարժարաններու ուսուցիչները աւելի քանք զիրք մը ունենան եւ վարժարանի ուսուցիչները զիրենց ըլլան այդ արդար վարժարանու- թիւնն. միթէ անոր համար որ այս վերա- յինները նոյնազ արժանիք ունին զան ա- ռաջինները-չեմ կարծիք, ուրեմն ի՞նչ է ասոր պատճառը. եւ չպիտի ըսեմ թէ ա- տոր պատճառը թայ. Որոշորդներու, Հոգաբարձութիւններու կամ աշակերտնե- րու ծնողաց տգիտութիւնն է, ընդհակա- ոսից զգալիքները քիչ չափ զարդացած եւ ուսանալ անարժան պատշտանք մա- միններու չնորից այ յառաջ կուգան ի- նոնքն տալու երեւոյթները, ինչպէս պա- տահած էին նաեւ ուրջանները չնորից. ուրեմն պատճառը ուրիշ տեղ պէտք է փնտռել։ Մանիսա (Շար.) Ի. ԻՈՒՄԵԶԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՅԲԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ
Միացեալ զաւարտեցեալ փախու- մը.—Կրակային կախարարի օքսպերա- կանը.—Բարիքի քաղաքացիներու Գա- յալապիսի գիտարարութիւնները.—Լրկալու- ալի երեքը։

Բարիք, 31 յուլիս.—Նախարարաց Որո- ճարդի մէջ, կրթական նախարար Մ. Շո- միէ ծանուցած էր իր պաշտօնակիցներուն թէ հրահանգ պիտի այն ակադեմիք զըն- ճիչներուն, որոնք ղյ, զպարտական վե- րամուտին վարժարաններուն մէջ բոլոր տղաքը ընդունելու համար հարկ եղած կարգադրութիւնը ըլլայ։ Պ. Շոմիէ զրո- ճից այդ հրահանգը պարտաւորող չըն- ճարակա՞նք՝ կը հրապիշ նամուրին կըր- թութեան պաշտօնանները չուտով նկա- տողութեան անանք միացեալական քանի մը վարժարաններու փախուլին առաջ ե- կած կացութիւնը. նաեւ կը ծանուցանէ որ զպարտական վերամուտին փախուլ- թեան մէջ վարժարաններու բոլոր ուսանողները կա- ռենան տեղ զանից թայտախտական վար- ժարաններու մէջ։ Մինչեւ որ նոր վար- ժարաններ կառուցուին եւ կամ եղածնե- րը ընդարձակուին, հարկային կրթութեան վարժարանները պէտք է մասնաւոր չըն- ճիք վարձին Եւրոպականը կը ծանու- ցանէ թէ նոր անուցիչներուն անուանակա- անքին ալ օրինական ձեւէն պէտք է չե- ղիլ, բայց երբ անհրաժեշտ ըլլայ, նորն պաշտօնին թիւնընտնելու կարելի է որ Ժամադար պաշտօնի կողմ, մինչեւ որ կա- տարին օրինական ձեւակերպութիւնները։ Այդ անուցիչները թոյլալ պիտի լուսն- նան, այլ կողմ. օգնական անուանակա վճա- րուծ պիտի ստանան։

—Բարիքի քաղաքացիութեան նա- կապընք նախարարական Բ. Թոյնի նե- րապալայով, յայտարարեց թէ Բարիքի զանազան թարգման բողոքագիրներ ստա- ցած թէ միացեալական վարժարաններու փախուլին մասին. բարե է նաեւ թէ ոչ մի- ասին մայրականները, այլ Բարիքի ամբողջ ժողովուրդը յուզուած են օրինակի արը- ռուած մեկնութեան համար, հակառակ այն յայտարարութեանը որոնք եղան վիճարա- նութիւններուն միջոցին։ Քաղաքացիութե- թեան նախազարդ ըսել է կրօնական միաբանութեան վարժարաններու փա- փախուլն ու՞ չարար տղաք բայց պիտի ըլլան, որով քաղաքական վարժարանները զինուրդ հարկին մէջ պիտի գտնուին, մինչդեռ կրթական վարժութիւնը քանի մը տարիներ ի վեր կը յայտարարէ թէ ահպելի թիւով պատող յայտարարութեան եւ թէ արժանի պարտաւորել ընող օրէն- քին դժուարութեանը ապաստելու մասին այն 40 միլիոն ֆր. ի պէտք կայ, որ Ժամ- անելու համար արտօնութիւն կ'ուզէ թաղաքացիութեան ինքնաբերական։ Նա- խարարակեալ պատասխանեց թէ կրթա- կան վարժութիւնը կ'ըսէ որ միաբանու- կան փախուած վարժարաններու ուսանող- ներուն մեծ մասը կ'ընալ զեւեղել զա- ղաքային վարժարաններուն մէջ։ Պ. Թոյնի պատասխանել է նաեւ թէ քաղաքացի- ութեան նախազարդ ըրած գիտողու- թեանը համաժող է, եւ թէ ի վարժեր որ պիտանան ինքնաբերող մինչեւ զպոր- ցական վերամուտին անոնք ժամանակ ու-

նենայ ընտելու միաբանական վարժարան- ներուն համար ինքեղուած արտօնութեան- ները։

—Նախարարակեալ ծանոց Բարիքի արքեպիսկոպոսին թէ Լըվալուս-Բէռի- կից Պարենակ արքային թոյլալով ջնե- ջուած է, անոր ընթացքին եւ օրինա- ղանցութեանը համար Այդ կ'ըրեալանը՝ քանի մը օր առաջ, պարզապէս կ'ըս- ան Լըվալուս-Բէռի միաբանական վար- ժարանին մայրապետներուն մեկնութեան աստի պատահած միջադէպերուն։

ԵՏՈՒՄՔ ԹԱՄԱԿԱՐՐ
Վիճակի բարեփոխում.— Թագաւորութիւ- ըն.— Աննիմը գրոյցներ.— Լոնտոն դառ- նալու բուլանք։

Լոնտոն, 29 յուլիս.—Սքանաթի թըզ- թակիցը կ'ըսէ թէ Կառար թագաւորը այլ եւս կ'ընայ անկողնէն ելլելու եւ քանի մը քալ ունիլ՝ դաւադրանի կրթնած է. Վեհափառութիւնը կատարելապէս վերադադած է իր օդերը, Էտուարը է. թէ եւ անոնքն կը ճաշէ, սակայն պա- ղեցողութիւնը վերցած է։ Արքայական զբոսանալը թէ եւ այս առաւու պտորը մը պիտի կատարեն, սակայն վերջին պահու- յետաձգուցաւ. Թագաւորին ու թագու- չին Լոնտոն վերադառնալու թուականը տակաւին վերջնապէս որոշուած չէ, թէ եւ զրոյց կայ թէ օգոստ. Մին պիտի կա- տարուին իր ներքուի Լոնտոնի մէջ, երկ- չարարակ հանուած այն անորոյ զրոյցը թէ թագաւորութիւնը նորէն պիտի յետա- ձգուի։ Ուեհափառութիւնը Կապիթ թըզ- թակիցը, այս առաւ, կարճ տեսակցու- թիւն մը ունեցաւ Լոնտոնի հիւանդա- նոցներէն մէկին պատկանող ծանօթ վե- րարդի մը հետ, որ յայտարարեց թէ պատճառ մը չի տեսներ որ թագաւորու- թիւնը նորէն յետաձգուի։ Վերադարձը յարեց.— Էտուար թագաւորը անշուշտ քիչ մը տկարութիւն պիտի զգայ. հաւա- նակն է որ Ուեհափառութիւնը արդարեւ թիւննայտուն չկարենայ ոտքի վրայ կենալ ու խորանին առջեւ ծնողները. բայց կա- տարելապէս կարող պիտի ըլլայ զայն աստիճաններէն վեր ելլելու։

Բ Ր Ո Ւ Ս Ի Ա
Բարձրագոյն պատեմութեան.— Պ. Լեօնից։

Պեւիլն, 29 յուլիս.— Լեօնիւն նկատ- մամբ հետեւած քաղաքականութեան կու- սակցները ու հակառակորդները կը ըրն- նաղապանն բրուսկական բարձրատիման պաշտօնատարներու խառնարանը ընթացը։ Այդ դրութեան հետեւանքը այն կ'ըլլայ որ պաշտօնական դասակարգը ընաւ յարաբե- րութեան չի մտնել գերման ազգութեան պատկանող միւս աններուն հետ, ինչ որ տկարութեան պատճառ մը կ'ըլլայ զեր- ման տարրին համար լինական աղբերու- թեան զէմ մղած իր պարզաբեր մէջ։ Ըն- կերկարական կուսակցութեան թերթը՝ Աւուիլից կը հրատարակէ պատճառ չընա- յերականի մը վերջերս տպագրուած պետա- կան խորհրդական Պ. Լեօնիւնի կողմէ, որ երբեմն Բոգէնի ելմտական մէջ վարդու- թեան մէջ կարեւոր պաշտօն մը ունէր, եւ որ տարույս սկիզբները պարտաւորուե- ցաւ ճանցատեան կողմէր Այլըշլաքերկան- նը կ'ըսէ թէ Պ. Լեօնիւնի յանցանքն էր նշանուիլ, ինչը, բրուսկական բարձրատի- ման պաշտօնատար մը, աղբիւրը հետ նոյնիւն եմթապալի մը որ չիմա երկ- բորդական պաշտօն մը կը վարէ պետու- թեան մէջ վարդութեան մէջ։ Եւնաա- խտութիւնը ծանուցուեցին քանի մը օր ետքը, Պ. Լեօնիւնի ընդունեց այնչափ- թիւնը կ'ըստական նախարարութեան մէջ պաշտօնատար մը ծանոց թէ նա- խարար չափ զգած է։ Այդ պաշտօնատարը յայտարարեց Պ. Լեօնիւնի որ հանգստեան կուուելու նպատակով խնդրադի մատուցանէ, յարկով նաեւ թէ այդ պարագային պիտի աշխատուի որ Կարմիր Սրճիկի պատմականաչ ասանայ Պ. Լեօնիւնի ձեռնարկներ ըրաւ, որոնք զի առաջարկուած այդ լուսնուի տեղի չունենայ. բայց բոլոր շանքերը ապար- ղին մնացին եւ Պ. Լեօնիւնի պարտա-ւորուցեալ քաղաքի եւ զոհանալ ճանցատե- կան սովորական թոյլալով։

ՊԱՐԱՄԱՅԻՆ ԱՌԻՐԻԼ
Պարս ու Տըլաթի գորակաւորներ.— Ժողո- վուրդին քնդուցիւրիւնը.— Պոեռ պիտե- րուն քաներ.— Օր. Տըլաթի ամուսնու- րիւնը.— Պ. Շրպա.— Սրբ Կ. Սրբի։

Քեքքաւն, 29 Յուլիս.— Պոթա ու Տըլաթի զորավարները Սիլէշկայի ուս- ման, ուր սեղան մը արուեցան տեղաւոր վարժարանին մէջ։ Վարժարանի ուսա- նողներէն վաթսուի չարի մինչեւ վար- ժարան քաշելին երկու զորավարներու կուտը։ Պոթա, իրիկունը արտօնուած ճանքի մէջ, յայտարարեց թէ հայտա- թիւնը կ'ըսուած օրը իրենց կ'անցըին ա- մինն տաժանելի օրը եղած էր, բայց յորդեանաղ աղօթքներէ ետքը, բաւական կողողութիւն է։ Զօրավարը յորդեան իր ունիղիւրները միշտ զոհ ըլլալ եւ ընդու- նի Աստուծոյ ինամը։ Սրբա ըսաւ. թէ պրեկական զգացողմանը թէ եւ մինչեւ մէկ աստիճան թայտած են, բայց սրբը աղբը մեռած չէ եւ պիտի չարունակէ կարեւոր ստաղծը եւ ըլլայ Հարապալի Արիկի մէջ ընկերական կենսութիւն։ Զօ- րազարը զօրկտուով խոսեցաւ Պ. Շրպի վրայ զոր արժանապատեալութեան «պի- տական մարդը»։ Անեղանդը պահանջը որ քաղաքականութիւնը մէկ կողմ թող- ուի եւ Հարապալի Արիկի մէջ կ'ընա- նիլ ապրելու աշխատուի։ Տըլաթի զօրա- վարը յայտարարեց թէ Սիլէշկայի ու-

տեղիները մինչեւ մէկ աստիճան պա- տասխանաւոր գորակարներ են հանրային կրթութեան, եւ թէ այդ գորակարները եւ թէ կարեան իրենց պաշտօնը յաջողու- թեան կ'արտաբեր, անիկանք արդէն կարգաւ աղանջուած է։

Քեքքաւն.— Այսօր հայաստանի ե- կեղեցիներ մէջ կատարուեցաւ Տըլաթի զօ- րավարներ քարտուղար Պ. Ֆերէրիսի ա- մուսնութիւնը՝ զօրավարին աղկալման Օր. Տըլաթի հետ։ Անպիտին ըզդուութիւն Ու- սարուած էր եկեղեցիներ չուրքը եւ հա- մակրական շնորհակց արտապատութիւն- ներ կ'ըսան Ժողովուրդը մինչեւ եկեղեցի- ծախանարութիւններով ողջունել Պոթա, Տըլաթի ու Տէվլէթ զօրավարները։ Արա- ղարութիւնները ետքը ներքիններ իրենց թեւերէն վրայ տարին Տէվլէթը։

Պոթալ (Մառաթ). — Քերպալաւ- Քեյո հոս հասաւ, ասիէ Անգլիա երթալու համար։ Պ. Շրպին որ նոյն չորհուրան մէջ էր գտնուի, քիչ մը աղկեցած է Քեր- թաւան ճանաչ կ'ըսէ ի վեր, Պ. Շրպին թէ եւ իրենց հաստատուն անուց- անելու եւ քալել, բայց կրնայ կամիւղակին վրայ մնալ պատկած. զերթէ ընաւ չիս- սիւր Ընտանիքին անդամները, որոնք հե- րը կը գտնուին, կատարելապէս առողջ են։

Քեքքաւն.— Սրբ Տ. Կորտն Սրբի Անգլիայէն հոս դարձաւ. եւ սկսաւ դա- ւալ զաղմիսայրին վերաբերեալ գործե- րով։

ԱՆԴՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Գնդապետ Լինի դասաւանդ.— Լորս Բիչեյն ինչ անուր կ'ուրկ.— Վաղայ Տեհաթի անգլիական վաճառականութեան վրայ։

Լոնտոն, 30 յուլիս.— Գնդապետ Լինի կ'ըրեալ թէ չի ներգուր բանտին մէջ, ո- ռով հետեւ. ինքեղեղը անգալ ըլլալով ե- ռիկ առաւու ներկայացաւ դասաւանդ- նարեան թէ Եւրոպական քաղաքն մը կը դառնար քան թէ բանտի խցիկէ մը։ Բազմին մէջ կ'աղտըր, այս անգամ վիս- թիւնն ստաղը ճիշդ այն մարդն էր որ զնուրկանին պահանջութեան վրայ, հրապա- նի պիտի ընտելու Ասիկա կը պատահէր 1903ին Վկային անունն է ծոր Քիլի, եւ- հանձնարարեցին Ամրիկացի մը, որ իր եր- կու բարեկամներուն հետ ճամբորդութիւն կ'ընէր Էրր երեքը Վէրջինի կ'ըսէ հասան, քաղաքը Պոեռիներու կողմէ գրուած զանալ լինի, որ կ'այտարարին մաս կը գըտ- նուէր, աղաղկութեան կը հակի պոչա- ղերու փոխադրութեան վրայ Երեք բարե- կամները ետանձնպարտի գտնաւոր համար կատարելու նոտան. բայց հակի. քանի մը քիւրիւթը յառաջացած, պոլոր դըրա- խումը մը ձերբակալելու եւ եւ դար- ձուց զանոնք։ Ուեհափառութիւն կա- տարուեցան. ձերբակալուողներուն վը- րայ որոնք հարցաքննուելով լրտեսու- թեան յանցանքով կ'ամբաստանուին։ Գնդապետ Լինի, որ ընդհանուր դա- տարարի զեւր կը կատարէր, յայտարա- րեց թէ այդ երեքը հողին անդիկական լրտեսներ են, հրապալի ընտելու արմաւին Ասիկա պատճառ մը չեղաւ որ հետեւեալ զոր երեքն այլ աղանջութեան Միտող, ուրիշ վկայ չգտնուելով, Սրբ Էտուարը Քեք- կանիցը որ լինի զնուրկուող յանձնապարտ ճանցուր, Հանրի Բ. ի կանոնադրութեան համաձայն, բայց փաստարանը պահանջել որ դատը իրենց օրէնքի Մէկ քանի օրէն առաջ որոշուի մը չպիտի տրուի։

—Մինչ Բրիտանիա յուզման մէջ է եւ իրտեսող այլ ունիլ, Լորտ Քիլիներ Բաղաքացիական ինքնաբերական լրտեսի- լիւն է որ սեղանի չըստով մը նուրիւի իրեն փոխանակ ունիլ արկիկին, զոր մտադիր էին տալու։ Եւնա. համար այս փոխարինել, կ'ըսան ինքեղեղները, եմթաղութեանը կ'ընել քալելով, Մէկը կ'ըսէ թէ Լորտ Քիլիներ չուրքը որ դրանը պարագայ տեղը վաճառել. իսկ ուրիշ մըն այլ կ'ըսէ թէ Լորտ կ'ուզէ որ Ուեհափա- թեան զօրավարին պէս իր ունիլ արկիկը չունեցիլ։ Երբորդ մըն այլ բողոքովն արտօնուի կարծիք մը կը յայտնէ, ըսելով թէ Լորտ կ'ուզէ տուրը յարապրել եւ թէ տեղանի մը չըսանք ինքեղեղին պատճառը սա է թէ ամուսնանալու մը- տաղը եւ Բայց ո՞վ է այն կինը, որ Լորտ Քիլիներ ամուսնից պիտի ըլլայ, ասիէ որ մէկ մէկ թիլիւնածու կը ներկա- յայնէ, սակայն ոչ որ աղանջ է։ Սրբոյ, ինչպէս պատրաստը մէջ, Լորտ Քիլիներ կ'սրէ ծանկել իր չարութեանը մինչեւ այն օրը, երբ վնասական հարուածը կու տայ։

—Պ. Քիլիեր Ուաշն, որ Օրկաթեան եւ Շէլաքեան կողմիցներուն երեւոյթանա- իր ընտրողներուն ծանուցել է թէ ալ եւս ուժ չպիտի սայ նախարարութեան քաղաքականութեան Պ. Ուաշնը զոհ չհանալու կրթութեան վրայ գրուած օրէնքին. բանալին համար առաջարկուած բարեփոխութեանը անբաւական կը թը- ունի իրեն։ Իրանտալի նկատմամբ հետեւ ետքը քաղաքականութիւնը զալմիկալով կը դաւնէ։ Այդ երեւոյթանակ կարծիքով, պահանջողականները այնչափ կը վար- ունի իր թէ միութեանական-աղանջական ներք զոյուութիւն չունենային, իր թէ Պ. Ուաշնը այլ երեւոյթանալ չըլլալ ինքնա- ղարանքի մէջ։

—Անգլիական վաճառականութեան վրայ գրուած Կապող Տեհաթի մը բաժ- նուցեալ. Որոշորդարանի անդամներուն 1893ին, ներածութեան կը հասնէին 11 միլիոնի եւ 1900ին տասներեք միլիոնի, բայց 1903ին դուստար պահած էր 50 միլիոնի չափ։ Ամենիւ աւելի Մ. Նա- հանգներն են որ ապրանք կը գրկեն Անգ- Լիա Ամերիկային ներածութեան կը զե- րազոյանեն ուրիշ չորս աղբերու ներա- ծութեանը. 1893ին երեք միլիոն էին ա-

մերկեան ներածութեանը, որոնք 1903ին բարձրացան երեք ու կէս միլիոնի Միւս կողմէ, Անգլիայ արտածութեանը Մ. Նա- հանգները, 325 միլիոնի չափ, չեն բարձ- րացած այդ ժամանակամիջոցին ներածման կարեւորութեան տեսակէտով, ծրարեա Մ. Նահանգները յետոյ կուգայ։ 1903ին, Գերմանական ներածմանը արժէքը մէկ մի- լիոն 275 միլիոն էր, այսինքն 62 միլիոն պահա 1900 տարուան հետ լաղգասա- լով։ Անգլիական արտածութեանը 488 մի- լիոն կը բարձրանային 1897ին եւ 592 միլիոն 1903ին։ Աղանջական լրտեսները գիտել կուտան թէ ներածմաններուն չորս հինգերորդ մասը օտար երկրներէն է, բայց զորանց կ'առաջարկուի մասնաւոր անպաշտ մը գործարար ճանալիլանը զաղմիկալներուն համար, որոնք ներաժ- մանց մէկ հինգերորդ մասը կը շաղկապ- թին։ Տեյլի Նիւզ կ'ըսէ թէ Գերմանիա միակ ազգն է որ աւելի արտաբեր կը դնէ Անգլիայէն քան ինք կը զրկէ փնչ որ կ'ա- պացուցանէ թէ գերմանական առեւտրական արուստանք մը դէմ երեւնի մղուած պոչ- ղարը զոյուութեան իրաւունք չունէր։

ՊՈՂԱՅԻՆ ԻՆՏԵՒԻՐ
Պոլապէս փաղց մը.— Պ. Ջարո Շուտի աները.— Դանիսիկ հաւեակիցիւր։

Բարիք, 29 յուլիս.— Նիւ-Եորքի փո- ղող մը, երկու քիւրիւթի երեւոյթութեանը աղտըլովին պիտի սալալուի պոչալու- սով։ Այդ կերպով քանի մը միլիոն տա- լար եւս պիտի ինչայ անուրկին մէջ այն ապրելանի մարդուն՝ որուն անունն է Զարո Շուտի կը թէ «Պոլապի Ին- լանդ» կը կուրի։ Պ. Ջարո Շուտի առջն կողմ պոչալու կը քէ, մեծ յաղողու- թեան թէ իրեն եւ թէ Մեհաթիկանը քա- մոյ կը ընկերակցիւրներուն համար։ Առաջ վկայ կ'ընայ համարուի սա հաշուեցոյցը, որուն ճշդութեանը Պ. Ջարո Շուտի հաս- տատած է երբեմն.— Պոլապի անիւր- ճարիկ զոյուրին են չորս հարկը մասնա- ճարիկը 1,500 միլիոն ֆր., 75 փառ 240 միլիոն, երկաթի հանք 3,500 միլիոն, ա- ծուլին հանք 500 միլիոն, փոխադրու- թեան հանք 400 միլիոն, կաշի գոր- ծարաններ 100 միլիոն, կիր հանք 20 միլիոն եւ պարտաւոր զրամ 741,445,000 դոնար 7,001,455,000 ֆր.։ Ինչ պիտի ըլլայ երթ Պ. Շուտի արտածութեան ստա- նայ ամբողջ Նիւ-Եորքի փողոցները պոչ- պատով աղալիւր։

ԵՐԿՈՒՇԱՆ ՇԵՆԱԿԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 2 օգոստոս.—Իրիկուրդ գու- ժարու մը տեղի պիտի ունենայ՝ կ'ըստ- կաններուն ի նպատակ Պ. Գոթը եւ ուրիշ քանի մը կաթիլի անտիպաններ ծառե- պիտ արտածուին։

ՀԻՌՈՒ.— Վատիկանի կարդինալները խորհուրդ տուին Լէոն ԺԳ. Պապին յանձ- նարարելու ծրարական կառավարութեան որ մեղմութեանը վարդի կ'ըստանան- րուն հետ։

ԲԱՐԻԶ.—Անիթ-Եթիէնի մէջ կ'ըստու- կանները ընդդիմադիւն իրենց անպատու- թեանը փախուլին Ուալիկանութիւնը ընդ- ներս մտաւ։

—Պրանայի պաշտօնավարները կը հրա- տարեն հրամանաւոր մը պատուիրող փա- խուլին հրամանաւոր այն հաստատութեանը որոնք արտօնուած էին եւ որոնք, իրենց եղած հրաւերին հակառակ, չեն աւազ- լուուրիլ։ Այդ հրամանագիրները կը վե- րաբերին երեսունչորս նահանգներու։

—Նախկին վարժարան Պ. Բոնալ յայտա- րարեց Սէն արքեպիսկոպոս երեւոյթանա- ներուն թէ միաբանական հաստատու- թեանները եւ իրենց լու

